

Valsts prezidenta Egila Levita uzruna izstādes “Rihards Zariņš. Ko Latvijas meži šalc” atklāšanā Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā

Publicēts: 03.07.2020.

Egils Levits

Paldies, mākslas, vēstures, latviskuma un valstiskuma draugi!

Ši ir izstāde, kas mani pārsteidza. Es īsā skrējienā to redzēju pirms oficiālās atklāšanas, taču noteikti šeit atgriezīšos, kā saka, *vienā mierā*, lai varētu visu tuvāk izpētīt.

Lāces kundze jau teica, ka R. Zariņam bija ļoti daudz talantu, tātad multifunkcionāls ģēnijs. Bet tas nejaukais raksturs, kā Jūs teicāt, ir tāda neliela, interesanta piedeva.

Es gribu uzsvērt to, ka valsts ir abstrakts jēdziens un veidojums, taču jebkurai valstij ir jākļūst redzamai. Tā kļūst redzama dažādos veidos, piemēram, arhitektūrā mēs visi atpazīstam 20., 30. gados celtās skolas un slimnīcas, šīs sarkanās ķieģeļu ēkas. Valsts vizuāli reprezentējas priekšmetos, un pie tā pieder arī tas, ko R. Zariņš radīja, sākoties cariskai Krievijai – nauda, vērtspapīri un ģerboņi. Turklāt šāda veida valstiskuma vizualizācijai ir arī ļoti funkcionāla nozīme. Tālāk viņš savu talantu veltīja Latvijai. Viņš interesējās ne tikai par šāda veida valstiskuma reprezentāciju, bet arī par latviskumu, vācot un krājot tautastēpus. Viņam vajadzēja radīt jaunu, vizuālu tēlu jaunai valstij – Latvijas valstij. Kur viņš ņēma iedvesmu? Latviešu nacionālajā kultūrā. Ir saredzams, kā viņš šo kultūru spēja pārnest savos darbos ar valstiskuma nozīmi.

Liels paldies izstādes veidotājiem, Lāces kundzei un arī visiem, kuri radīja šo koncepciju, savāca no daudzajiem arhīviem dažādos materiālus un izveidoja R. Zariņa personību, lai mēs šodien šeit varam redzēt un apbrīnot mūsu mākslas ģēniju! Tā patiešām viņu var dēvēt, jo viņš savus daudzus talantus lika lietā Latvijas valstij.

Aicinu visus rūpīgi apskatīt izstādi, nesteidzīgi *uzsūkt to sevī*, jo tā ir ārkārtīgi interesanta. Paldies!

<https://www.president.lv/lv/jaunums/valsts-prezidenta-egila-levita-uzruna-izstades-rihards-zarins-ko-latvijas-mezi-salc-atklasana-latvijas-nacionalaja-makslas-muzeja>